

Anita Venema Msc, onderzoeker, TNO Kwaliteit van Leven

De veiligheid van wegwerkers.

Omvang, ernst en toedracht van het aanrijdgevaar tijdens wegwerkzaamheden in kaart gebracht.

Anita Venema, onderzoeker ¹

Vanessa van Eijk, onderzoeker ²

Judith Kuiper, onderzoeker ²

Linda Drupsteen, onderzoeker ¹

Paulien Giesbertz, onderzoeker ²

Anneke Bloemhoff, manager arbeidsveiligheid²

Berend Brinkhuis, manager KAM ³ Wietze Jansen, consultant ³

¹ TNO Kwaliteit van Leven, Hoofddorp

² Consument en Veiligheid, Amsterdam

³ Van den Berg Infrastructures bv, Zwammerdam

Onderwerp/vraagstelling

Dagelijks worden een groot aantal werknemers blootgesteld aan aanrijdgevaar op autosnelwegen, provinciale wegen en in de bebouwde kom. Jaarlijks vinden er incidenten plaats met een grote kans op ernstig of fataal letsel. Er zijn echter onvoldoende gegevens beschikbaar over ongevallen waarbij werkers aan of direct naast de weg door een voertuig werden aangereden. Er is eveneens weinig inzicht in interventies die het risico effectief terugdringen. Eind 2006 is een onderzoek gestart met als doelen:

Het inzichtelijk maken van aard en omvang van de problematiek; Het inzichtelijk maken van de meest voorkomende oorzaken en ongevaltoedrachten in ongevalscenario's; Het verbijzonderen van het ongevalmodel 'struck by moving vehicle' naar het specifieke risico van aanrijdgevaar van wegwerkers.

Methoden en technieken & Resultaten/discussie

Gebruik is gemaakt van de volgende onderzoeksmethoden:

literatuurstudie

secundaire analyse nationale ongevallenregistraties en onderzoeksbestanden

analyse bedrijfsregisters ongevallen en near misses opstellen

ongevalscenario's met Storybuilder vragenlijst wegwerkers observaties

gevaarlijke situaties tijdens werken aan de weg vertaling van de verzamelde informatie in het ongevalmodel 'struck by moving vehicle'.

Wat betreft de omvang en de ernst van de problematiek zijn de belangrijkste conclusies:

1. De kans op een aanrijdongeval met dodelijke afloop voor een wegwerker is waarschijnlijk groter dan de kans op een dodelijk arbeidsongeval in de bouwnijverheid in het algemeen.
2. Eén op de tien wegwerkers geeft aan één of meerdere keren bijna te zijn aangereden in het afgelopen jaar en één op de vijf zegt betrokken te zijn geweest bij een voorval of incident met materiële schade.
3. Een ploeg wegwerkers bevindt zich gemiddeld zo'n kleine twintig keer per uur in een uit veiligheidsoogpunt onacceptabele werksituatie.

In het ongevalmodel "Wegwerker wordt aangereden door voertuig", instrument voor de beschrijving en analyse van aanrijdongevallen van wegwerkers, zijn de

meest prominente ongevaloorzaken opgenomen. Verbetering van de veiligheid op deze punten heeft waarschijnlijk het grootste effect op de veiligheid omdat ook de blootstelling aan deze ongevaloorzaken hoog is. Dit onderzoek dient als startpunt. In een mogelijk te starten vervolgproject zullen ook ketenpartners betrokken moeten worden.